

Режисер:
**Павло
Когут**
Автор
сценарію:
**Дмитро
Корчинський**
Оператор:
**Сергій
Смичок**
Композитор:
**Тарас
Компаніченко**
Виконавчі продюсери:
**Олександр
Антоненко,
Віталій
Чорний**
В ролях:
**Назар
Борушок
Максим
Зерко
Владислав
Фуківський
Тарас
Компаніченко
Анатолій
Гнатюк
Ілля
Кива
Анатолій
Пашинін
Юлія
Тайра
Пасєвська**

ПОСТТРАВМАТИЧНА РАПСОДІЯ

ЕПІЧНА
КІНОДРАМА,
ЯКА ПРОНИЗУЄ
ГЛИБИНУ
УКРАЇНСЬКОЇ
ІСТОРІЇ
ТА ДУХОВНОГО
ЖИТТЯ.

БРАТСТВО
FILM COLLECTION

PRODUCTION

RENTGENFILM

Annotation

П'єса «Посттравматична рапсодія» побачила світ у 2016-у році. Тоді ж з'явилася ідея екранізації. У 2017-у п'єса була поставлена на сцені і з успіхом пройшла у Києві, Маріуполі, Львові, Одесі, Івано-Франківську, Коломиї. Головний герой п'єси «Посттравматична рапсодія» - воїн-доброволець. Під час контузії на полі бою він потрапляє у вир драматичних подій часів від Київської Русі до сьогодення.

- [Дмитро Корчинський](#)
 - [СЦЕНА 1](#)
 - [СЦЕНА 2](#)
 - [СЦЕНА 3](#)
 - [СЦЕНА 4](#)
 - [СЦЕНА 5](#)
 - [СЦЕНА 6](#)
 - [СЦЕНА 7](#)
 - [СЦЕНА 8](#)
-

Дмитро Корчинський **«ПОСТТРАВМАТИЧНА РАПСОДІЯ»**

(за суттєвими й цінними порадами В. Артеменка)

П'єса у 8-х сценах

СЦЕНА 1

(Вибух)

Сашко:

Живий іще? 120 міліметрів. Міна. Ненадійне укриття.
Смерть ненадійна теж – полон, як схибить тля стара.
Москаль зайшов зі Сходу і не зник "немов роса на сонці".
Ми - у ганьбі оточення - і штаб, і добровольці -
Все угруповання, що брало Іловайськ - шкода зусиль і крові
Запілля неприкрите, розвідка нездала, плани помилкові...
Дай, Боже, вирватись! І я не припиню свою війну ніколи.
Згорять, мов їхня нафта. На москву
Летітимуть ракети, не прокльони.

(Ще вибух, трохи подалі)

Куди повзти? На Захід, в напрямку колиски
Цивілізації, де сплесками краси
Медитеранія виблискує?..
Де навіть війни - хвилі проти скель,
А не болота крові.
Де воржнеча - диспут, максимум дуель,
І вороги чудові.
А ви, мої брати, і ті, хто здався,
Хто вибрав кулю, або обраний,
Уламком під бронежилет, хто не лишив
Позицій без наказу, який не надійде,
Ті, хто поранені і знають, що вмирають,
Що їх не винесуть загиблі санітари,
І ті, хто проривається і виживе,
Хто проривається і ляже,
Хто плаче, хто ричить, хто молиться,
І хто рахує рештки

Боекомплекту для нічного бою,
Щоб залишити слово за собою -
Хто захищають Батьківщину, ви і є
Ця Україна мертва і воскресла,
Що проросте крізь ту, яка згниє
Крізь ваші трупи, через ваші чресла.

(З лісопосадки заходить в ярк, щоб відхекатися. Там нашттовхується на Всеволода, який лежить, а тоді намагається схопитися, але сідає, слабкий від рани. З плеча стирчить уламок стріли. Виставляє вперед меч. Сашко цілиться в нього автоматом.)

Сашко:

Ти хто? З якого цирку вшився? Чи хтось поруч є ще?

Всеволод:

Я Всеволод, син Ізяслава, ми з роду князів турівських, бачиш, чоловіче, зранено мене безбожними моавитянами, а мої всі вбиті. А ти хто ж, - волох генуйський?

(Дивиться на кевларову каску та бронежилет Сашка. Сашко своєю чергою не може нічого второпати й наважитися вистрілити.)

Всеволод:

Начувайся! Хтось іде! Це моавитяни чи підлі бродники... допоможи мені стати на ноги, волоше, волію прийняти смерть стоячи.

(Тепер і Сашко чує звук, який не може одразу розпізнати. Присідає за деревце й цілиться в напрямку звідки щось наближається. Крізь кущі виїздить монгол на низенькій конячці, на ньому гостроверхий шолом, наручі, від нього тхне. Поруч пішки, захекані, два бородані зі щитами й списами, тягнуть за собою верблюда навантаженого трофеями. Монгол бачить Сашка та Всеволода й натягає лука. Сашко стріляє чергою в нього й ближчого до нього

бороданя. Вони падають, конячка відстрибує вбік й відбігає. Падає з переляку й другий бородань, в якого Сашко не стріляв. Верблюди реве й сідає. Сашко вилазить на край порослого кущами яру, аби роздивитися й зі здивуванням не бачить ні лісопосадки, якою прокрадався сюди, ні соняшникового поля, лише степ з випаленою сонцем травою і групу вершників далеко на обрії.)

Сашко:

Отакої! Тут не те, що єдності місця й часу нема, але й єдності жанру! Я гадав, що беру участь у високій трагедії, а став персонажем анекдоту. Це сум'яття можна літургознавчо виправдати лише посттравматичним синдромом, результатом контузії, або всмерть обридлим постмодернізмом, - за саме слово в доброму товаристві б'ють морду. Таку сюжетну млявість можливо компенсувати хіба що якістю діалогів.

(Вертається до Всеволода й бороданя біля трупів, який все ще не наважується поворухнутися.)

Сашко (до бороданя):

А ти хто?

Всеволод:

Це бродник, огидний іуда, убий його!

Сашко (до Всеволода):

Це для тебе він просто іуда, а для мене артефакт, науково не менш цінний за першовзірець. *(до бороданя):* Ім'я, звання, підрозділ, посада, місце постійної дислокації, археологічна культура до якої приписаний?

(Б'є по голові кольбою.)

Бородань:

Я - Кіргій, не бей, боярін!

Сашко:

І хто твій командир, Кіргіє?

Бородань:

Не розумію, боярін.

(Сашко знову б'є кольбою.)

Сашко:

СтаршОй, хто?

Бородань:

Ми - люди Плоскініни, боярін, служим більшим господам Джебе і Субедею.

Сашко:

І навіть ти, Кіргій, образив мого друга Всеволода? Адже він, за всіма ознаками, персонаж позитивний, можливо, навіть, не епізодичний, мій славний предок, судячи з поховального інвентаря при ньому - оцієї гривні на шиї й меча київського типу.

Бородань:

Патамушта оні, боярін, не захотіли поклоніца більшим господам Восхода, которіе всех победят і всю добычу перецітывають і делят. А зачём оні за Юрія Кончаковича заступіліся? А половець кожний как хочеть так і живе, а в більшого господіна Джебе всьо перецітано, а половці на колена не ставалі, а князья с німі і Русь, а там нішто не

перещітано. І більшеє господа Джебе і Субедей всех победіша і убіша, а ми їм путь показиваєши.

Всеволод:

Убий його! Мугир і поклоняється козлу.
Найгірше зло - є той, хто служить злу.
Три дні ми боронилися на березі коли,
Тікали половці та західні князі,
Але Мстислав Романович,
Андрій і Олександр з Дубровиць
І ми з дружинами поклали безліч ворогів
Ми встигли укріпитися, клялися не здаватись,
Кляли ростовських, суздальських іуд,
Які на боці тьми, що зветься Гедеон
З глибин азійських насувається і прагне
Занапастити землю всю від Сходу до Єфрату,
Від Тигру до Понтиди, все, крім ефіопів...
На третій день моаветянські орди
Знеслилися лити кров свою і нашу,
Ми мили рани ми не вірили у тишу
Все стало. Став Мстислав сміливий, гордий
І галицькі вигонці і куряни,
Путівльці добрі - всі загиблі нині
Бо хресному цілунку вірили Плоскині -
Посла моаветян. Він обіцяв
За викуп вільний вихід -
Бродник, бахур.

І коли наш добрий князь Мстислав Романович і його славний зять Андрій і Олександр з Дубровиць пішли з тим бахуром Плоскинею, що від моаветян обіцяв нам волю за гривні, смердючі бродники зв'язали їх і передали безбожним Цигиркану й Тешюкану, а тоді вони навалилися на нас всіма силами й усіх посікли, либонь з нами вже не було наших князів. Я, певне, один вирвався, коли всі вже загинули. Але ми билися, мов леви. Спитай в цього бродника, чи знає він щось за наших, підло зраджених, очільників.

Сашко:

Друже, як називається річка на березі якої ви боронили свою позицію?

Всеволод:

Калка. В ній доскону тектиме кров, а не вода, бо так багато руси полягло на її берегах.

Сашко:

Я так і думав! І ви й ми боронимо Русь на тому самому рубежі, від тієї самої навали - Калка, Кальміус, Маріуполь, Шахта Бутовка... Мушу засмутити тебе, краще б твоїм князям було загинути в бою, бо монгольські моаветяни поклали на них дошки, а самі зверху посідали обідати, а князі тягарем були роздушені.

Всеволод:

Яка ганьба так вмерти! Яка ганьба знати це і жити! Вбий мене, волоше.

Сашко:

У тебе трохи одноманітні інтенції. Давай краще подивлюся твою рану. У мене є натівська аптечка.

(Бандажує його.)

Ми б просто зараз могли переломити хід історії, але в мене лишилося менше одного магазину набоїв й лише одна РГД. (до бороданя): А тебе, ватник, ми зв'яжемо. Якщо нам стане зовсім нудно о цій добі розвиненого феодалізму, будемо тебе катувати.

Всеволод:

Вилупи йому око – щоб не втік.

СЦЕНА 2

(Троє простують степом. Попереду Сашко, тягне верблюда. На верблюді Всеволод, позаду, прив'язаний до хвоста верблюда плентається бородань, з пов'язкою на оці.)

Всеволод:

Всемилосердний Бог хотів скарати
Поганців - ізмаїлових куманів.
Багато зла вони завжди чинили
Землі, князям і людям на Русі.
Ця помста їм надіслана зі Сходу.
Там джерелО покАрань нам усім,
А захід продукує гріх і вроду.

Сашко:

Не мине й двадцяти років, Київ і більшість руських міст будуть спалені, рештки киян назвуться людьми татарськими, а за тридцять років знайомий тобі Данило Романович, той, що кілька днів тому героїчно бився і поранений на лівому березі Калки, а нині тікає за Дніпро, стане королем на Галичині й Волині, але платитиме данину цим моаветянам, як ти їх називаєш.

Всеволод:

Нехай Хольда вирве твого язика, волоше! Цього ніколи не буде, особливо того, що ти кажеш за нездалого Данила, він ніхто без його удатного тестя, а той ніколи не допустить його до Галича. З їхньої дурості ми й програли цю битву. Бо вони не хотіли дослухатися нашого доброго князя Мстислава Романовича.

Бородань:

Дайте піть. Піть хочю, боярін.

Всеволод:

Убий його.

Сашко:

Лише второпали на чому світ стоїть,
На наші голови він падає одразу.
Бог вчинить революцію, навалу чи заразу -
Століттями збудоване руйнується за мить.

"Цього не може бути" - вислів рагулів

"Це заперечує наука" - кажуть вчені

Творець сміється з нас у Себе *es in caeli* [ес ін челі - на небі, лат.]

Скрижалі падають. І сміх Цей руйнівний.

Його сміх нищить світи. Варто поберегтися. Особливо нам, втікачам. Якби я захотів написати п'єсу за архетипи українського буття, я б обрав сюжет втечі. Головні дійові особи були б втікачами. Втеча - найприродніший стан українця. Власне, це і є "воля", яка так багато значить для нас. Перекладати "воля" треба словом *escape*.

Бородань:

Піть хочю!

Сашко:

Тихше! Чуєте? - КПВТ! Отакої! Ми й не помітили, як зайшли на соняшникове поле, в мою добу. Злізай мерщій з горбатого, ти занадто помітна мішень!

(Стягує Всеволода з верблюда, присідає на коліно й вдивляється в лісосмугу неподалік. Всеволод кульгаючи відсидженими ногами йде до Бороданя і проштурхує його мечем. З цікавістю спостерігає агонію.)

Сашко:

От навіщо це було робити! Тебе не обходить, що бродники становлять історичну загадку? А я навіть не допитав його прискіпливо.

(Десь за посадкою починає працювати артилерія. Сашко пригинає Всеволода до землі й вони на чотирьох довго пробираються між соняшниками подалі від звуків гармат. Коли досягають іншої лісосмуги, лягають відпочити.)

Сашко:

Верблюда полишили. Шкода!

Всеволод:

Що то гриміло так страшно?

Сашко:

Гавбиці. ПОроки по-вашому. Гадаю, то москалі-моавитяни обстрілюють наших, оточених в Іловайську.

Всеволод:

І що далі?

Сашко:

Далі, якісь бродники з обох боків фронту, запропонують нашим коридор для виходу з оточення, пообіцяють випустити, а тоді моавитяни всіх повбивають, а декого візьмуть у полон. Як завжди. Ти сам все знаєш.

Всеволод:

Всі нещастя від того, що не хотіли слухатися нашого доброго князя Мстислава Романовича.

Сашко:

Чуєш, автівка їде... з того боку лісосмуги... зупинилася. Тихо полізем, подивимося, якщо цивільна, заберемо.

(Прокрадаються крізь кущі. Бачать УАЗ - 469 з москальським маркуванням. Поруч з ним двоє в "горках" і темнозелених бронежилетах. На колінах, зі зв'язаними за спиною руками, сильно побитий чоловік у синій свитці. Сашко знімає з себе українські наліпки й чипляє денеерівську. Виходить з кущів.)

Сашко:

Здарова, пацани, Лукічя не віделі? О, ктойта у вас такой прікольний?

1-й москаль:

Ти, бля, аткуда?

Сашко:

Я с протівотанкового батальйона, с народнава ополченія. Сігарети єсть?

2-й москаль:

На.

Сашко *(киває на чоловіка у синьому):*

Чьо, пленний?

2-й москаль:

Да взяли тут, какойто укроп прідурковатий.

(Сашко підносить автомат і стріляє в голову другому, а тоді першому москалеві. Залазить до кабіни уазика.)

Сашко:

Де ключ? Ключа нема! Півцарства за ключа!

(Оглядається, бачить, як на ґрунтовку, де стоїть уазик, виїздить колона техніки, метрах в п'ятистах. Вистрибує з кабіни, хапає за одяг полоненого, тягне його за собою й біжить в лісосмугу. Кричить Всеволоду "бігом!". Всеволод стоїть з закривавленим мечем над третім москалем. Він конає зі спущеними штанями. Певне, з того ж уазика відійшов "по-більшому" і йому не поталанило. Вони ломляться крізь кущі. Вибух. Всі троє падають.)

СЦЕНА 3

(Випалений сонцем степ. Лежать Сашко, Всеволод і чоловік у синьому з зав'язаними ззаду руками. Всі одночасно сідають.)

Сашко:

Оце вдарило! О, дяка Богові, нема соняшників і лісосмуг не видно. Значить, ми в тебе *(до Всеволода)*.

Всеволод:

Як багато огидних, богопротивних речей я здибав, відколи зустрівся з тобою.

Сашко:

Друже, "світ невпинно рухається до гіршого". *(Звертається до чоловіка в синьому)*: А ти, в'язню сумління, розкажи нам за себе.

Петрик:

Я, панове браття, якщо ваша ласка, звуся Петро і мушу сказати, що ви красно впоралися з тими трьома москалями. Шкода, що коли ми, трохи занадто похапцем, тікали, не прихопили їхні гулдІнки.

Сашко:

І цигарки не взяли. І в моїй гулдинці залишилося один, два, три... шість набойів. Віднині нам краще не нариватися на москалів чи моавитян.

Петрик:

На все воля Божа. Проте, якби ти, брате, розв'язав мені руки, ми нині були б трохи багатші.

Всеволод:

Я б з цим не квапився (*показує на руки Петрика*).

(*Сашко ножем перерізує капронові пута на руках Петрика.*)

Петрик:

А вас як називати, панове?

Сашко:

Це Всеволод, каже, що він з турівських князів. Тікає після поразки на Калці. А я Сашко, з добровольчого батальйону Донбас, тікаю з Іловайська. А звідки тікаєш ти? Доречі, який в тебе зараз рік?

Петрик:

Рік від розділення первісної тьми зі світлом 7204, а від ангельського радісного славослов'я у Віфілемі 1696-й.

Всеволод:

Який жах! Отець наш Небесний, збережи й помилуй нас!

Сашко:

У нього 1223-й, а в мене 2014-й. То ти тікаєш, себто, живеш за гетьманства Мазепи. Нас нині називають нацистами-бандерівцями, а до того весь час називали мазепинцями, всіх, хто бореться за Україну проти москалів.

Петрик:

Мазепинцями?! Тих, хто проти москалів?! Ти, певне, збожеволів, брате! Мазепа - найвірніший пес Їхньої московської царської пресвітлої величності.

Всеволод:

Отож! Він повсякчас розповідає неймовірні вигадки за різних людей, не зважаючи на те, що ми тих добре відаємо.

Сашко:

Це буде згодом. Мазепа повстане проти московського царя, коли шведське військо прийде в Україну.

Петрик:

Шведи можуть потрапити в Україну хіба що, як навчатися літати. Саксонія їх ніколи не пустить навіть до Ліфляндії. І що вони забули тут? Овечі вигони? Всі їхні інтереси на Балтійському морі, не на Озівському. В них на носі війна з Данією, яку ти, брате, можливо плутаєш з Персією.

Сашко:

Шведи та їхній великий король Карл розіб'ють саксонців, воюватимуть з москалями й буде бій під Полтавою.

Петрик:

Якщо хто й буде битися під Полтавою, то не міфічні шведи, але лише ми з панами запорожцями, якщо вони виженуть нарешті з отаманства того пришепелкуватого Гусака й наші союзники татари з його милістю Селім-Гиреєм. Й ось вже чотири роки ми намагаємося таке зробити.

Всеволод:

Так татари, означені мавитяни, ваші союзники?

(Береться за руків'я меча.)

Сашко:

Твої моаветяни - то москалі, а його моаветяни - те саме, що твої половці.

Всеволод:

Видається мені, що ви обидва божевільні. І світ збожеволів. А може то останні часи настали, й перемішалися з усіма іншими.

Сашко:

Ми всі зіткнулися нині з дивовижними, неймовірними речами - ви з плодами науково-технічного прогресу, а я побачив нерозораний степ. Проте, ви, браття, швидше повірите в кінець світу прямо завтра, ніж один в одного, у те, що Іван посвариться з Петром чи Данило переїде до Галича.

Петрик:

Пригнімось, он в далині вершники.

Всеволод:

Моаветяни!

Петрик:

Здається, драгуни. П'ятеро.

Сашко:

Помітили нас. На них набоїв вистачить, якщо стріляти впритул.
Хай під'їздять.

(Під'їздять драгуни. Попереду офіцер - Гундермарк.)

Гундермарк:

Кто будете?

Петрик:

Сотник компанії ясновельможного пана гетьмана. Супроводжую цього пана з голанської Остіндії та його людину, за дорученням пана генерального писаря Кочубея. Простували до Персів. Набігли на нас татари, ледь втекли, коні впали, добре, що вас здибали. А ви хто будете, добродії?

Гундермарк:

Я полковник стрельцов їх пресветлия царскія велічества Тіхон Христофоров Гундермарк. В Озове стоїм с недавна. Взял вот приданих драгун, отряжон виловіть собаку скаженую Петрика Іваненка, што с татари наши та орельскія городИ наєзжаєть.

Петрик:

От, погибельний блазень! Скільки клопотів завдав цей шапбер Войску запорозкому та всій нашій Малой Росії! Чув татари за него казали же втік до Перекопу.

(Гундермак та драгуни спішуються.)

Гундермарк:

Нет, не успел. С утра мої драгуни яго ізловіши, да не знамо как убьог. Пьос. *(до Сашка):* Стало бить, ваша милость, голандец?

Сашко:

Рембрант Ван Рейн, кіндер оф Вермеєр Делфтський ту волльмахт оф штатгалтер.

Гундермарк:

Холландиш шпрехе ніхт. Знаю от отця моего Іогана і от наших тут по-датски і по-німецькі. Я не то што еті подлиє вори (*киває на драгунів*). Маєн Фатер бил подполковнік в Саксонії, регіментській полк, но потом злая фортуна, прішлось командовать на Москве драгунами. Даже заставілі к греческой вере. Но он держал прінціп, воспітал мене в чістом пієтізмі – Херр Готт! . Может бить, Мой господін, ви поспособствуете вакансієй хотя б на остіндскіх островах? Подальше от етой забитой Богом Московії... Как здоровіє зайніге майєстет штатгалтер?

Сашко:

Зер гут.

Гундермарк (драгуну):

Ей ти, Петрушка, пьос лежалий, скачі в ту балку где в ленівстве зальог капітан Друммонд, передай - пусть со своим плутонгом ідьот сюда. Не засні по дороге і не свалісь с лошади, как вчера. Бяхке! (*до Сашка*): Друммонд с утра почті ізловіл Петрика, он возіт с собою козака от гауптмана Мазепа, котрий знаєт вора в ліцо. У мене єщо два драгунскіх плутонга на восходе в версте і в двух отсюдова.

(Гундермак відходить послабити попругу в коня й поганяти драгунів.)

Петрик (шепоче Сашкові):

Треба мерщій вбивати їх. Це вони за мною полюють, за гетьманом ханської України.

Це Я повстав супроти сатани,
Який чаїться в темряві неволі
Волів, що воза стягують поволі
Овець, яким найнижчої стіни
Не подолати в боязні ганебній,
Хотів перетворити на баських
Коней, несила стримати яких
Нікому на землі, нікому в небі.
Москва, яка розбещує і душить
Степовиками створена прецінь
З жаскої тьми мертвозна тінь
Що нівечить тіла, калічить душі
През нас згорить - русинів і татарів
Де дикий степ і поле українське
З'єднаються разОм орда і військо
Проти царя, през ханів і гетьманів!

Сашко:

Далебі, програма проста й зрозуміла. *(роззирається на боки)*
Проте, доволоклися ще п'ятеро негідників з запасними кіньми. Якщо
не повтікають від тих кількох пострілів, на які нас вистарчить, буде
непереливки. Окрім того, нам доведеться тікати від Друммонда – а той
мабуть запеклий пуританин.

На тобі годинник, хороший Джи шок, електронний, тисяч десять
коштує, з сепара зняв й ніж, Глок, австрійський, спробуй вимінити в
полковника на коней для нас, він виглядає на прибічника
євроцінностей, скажи, що поспішаємо, запізнюємося на бізнес-форум,
обіцяй, що знайду йому вакансію в голанській Остіндській компанії.

*(Петрик відходить до Гундермарка. До Сашка наближаються
двоє драгунів.)*

1-й драгун (Сашкові):

Что й то на голанца не больно похож. На москве голандец знаю,
добрий, всегда гостінец дают. Деньгі бармА? Йок? Подарі пояс.

(Торкається сашкового розвантажувального пояса з підсумками для магазинів і аптечкою.)

Сашко:

Бач який дер кляйне кнабе.

2-й драгун (першому):

Попустісь, Ахметка. Яго вестімо поковнік для себѣ разденєт. Земелька здєсь аднака тучния, а там у черкасов сам-тридцать дають, і не рож, а пшенічку. І чєво хохли злоумишляють? Царь ім гостинєц о каждом годє прісилаєт обильния. А всьо одно, акі волкі.

1-й драгун:

Пояс подарі...

СЦЕНА 4

(Гундермарк милується годинником.)

Гундермарк [слова даються у перекладі з дансько-німецького суржика]:

Невже усе життя служити мушу
Смішній карикатурі на Китай?
Німецьку Біблію у зАпічку читай
За рубль в орді уродуй душу.
Болото марить морем та ковтає суходіл.
Москви росте пухир, кликоче гній
Ненавидить усе чого жадає
Величність їхня - золото масне -
Нап'ється крові і засне
І сон важкий і чорт чигає.
Десь Данія сповідує помірність,
Голландія гендлює радість простоти
Вся Франція вражає, Господи, прости!
Того не бачити і з цим змиритись.
Мій Боже, занотуй в судовому сувої:
Я вже відбув геєни вогняної.

СЦЕНА 5

(Сашко, Всеволод і Петрик, без пояса, трясуться на трьох миршавих кониках степом.)

Петрик:

Бачили, як ці драпіжні москалі нездало припасовують шпади? Краще б їм давали дрючки - принаймні, себе не поранили б.

Всеволод:

Мечі нездалі в тих моаветян. Я б сам-один посік би весь десяток – коли б сидів на доброму коні.

Сашко:

АТО ж... Проте, шпаги зовсім не для того, щоб ними вульгарно штрикати супротивника. Вони є важливим елементом культури, яку прагнуть змавпувати ці варвари. Щойно мені на думку спало непогане визначення варварства. Це коли речі використовують всього лише за призначенням. Натомість культура використовує не функціональні, але символічні значення речей.

Всеволод *(придивляється до сонця):*

Ми забираємо на полудень. Куди ми прямуємо? Київ і переправа північніше.

Петрик *(виїжджає наперед):*

Йдемо до Перекопу. Там мають чекати Калга-солтан та Батирча-мурза.

Всеволод:

Стій! Якщо князі з Галича врятувалися, то прагнутимуть поставити намісників на Київ. Ми маємо опинитися там перше, ніж вони залижуть рани.

Петрик:

У Києві давно не галицькі намісники, а московські воєводи. Послухай мою зичливу рейментарську пораду: шлях туди - через Перекоп, де ми зберемо охочого люду запорозьких військ обох берегів Дніпра. Якщо й нині не підете за мною, то віддасте те, що загубите, ваші вольності, а Україну довіку з московського підданства не визволите... Москва й Січ спалить і вольності наші військові відбере!

Всеволод:

От що буває коли класичний феодалізм вироджується до козаччини, коли князівська влада замінюється отаманщиною - приходять москалі й усіх з'їдають. Досить вже того дурнуватого віча! Три мстислави довели нас до Калки й колегіальним командуванням перетворили вірну перемогу на ганебну поразку. Одна Вітчизна, одна перемога, один князь над всіма! Я - славного роду князів Турівських! А ти, Петрику?

Сашко *(не дає Петрику відповіді, щоб уникнути сварки):*

А я чотовий, по вашому - командир плутонгу, добровольчого батальйону «Донбас», я від вас обох народився найближче до кінця Світу й знаю чим закінчиш ти, Всеволоде, й ти, Петро; у мене ще є шість набоїв, тож давайте слухатися мене! *(до Всеволода):* Зрештою, це петрикова доба.

Чого сваритися? Ти, друже, вже помер.

А мене ще нема, тож не сконаєш нині.

Для нас один Дніпро, одні святині;

Одвічний ворог - гвалтівник сестер

І матерів на горі Україні.

І наші ми зав'яжемо часи

Тугим вузлом, який не розрубати.
Не стане зради межі нас, не буде вати,
Лиш слово істини віднині на вустах
Та слово "помста" майорить на хоругвах.

Петрик:

Якась кіннота зліва! Нумо! Швидше під сонце, може, не помітять!

(Змагають розігнати своїх конячок, ті ледь тягнуться. Від довгої кінної валки відділяється гурт вершників, скачуть наперейми... Невдовзі втікачів наздоганяють. Ціляться з карабінів.)

Вершник:

Стій! Іменем трудового народу!

(Наших героїв змушують спішитися, женуть до тачанки. На тачанці біля кулемета сидить Махно. Бійці революційної повстанської армії передають йому меч Всеволода та автомат Сашка, які вже встигли відібрати. Махно з цікавістю їх розглядає й подивляється на наших героїв.)

Сашко:

А я вас знаю, ви - славетний борець за світле майбуття пролетаріату та трудового селянства, Нестор Іванович Махно.

Махно:

Ти звідки, такий свідомий?

Сашко:

А я і є те саме світле майбуття...

(Махновці тим часом вже витрусили Сашкові кишені й передали Батькові кілька гривневих купюр, які там знайшли.)

Сашко:

Роки на грошах бачите? Я звідти.

Махно:

То що у вас там, петлюрівці переможуть, чи... *(бачить портрет Грушевського на 50-и гривнях)* ...Центральна Рада повернеться?

Сашко:

Спочатку переможуть більшовики, а потім більшовиків переможуть комуністи-капіталісти й вони створять Незалежну Україну, де їх переможуть комсомольці-газотрейдери.

Махно:

А анархісти?

Сашко:

Знаю одного анархіста, якому поталанило – втік від каторги на Москві, та отримав статус політбіженця у Швеції. Там вступив до синдикату, бореться за те, щоб чоловіки пісяли сидячи.

Махно:

Навіщо?

Сашко:

Щоб жінки не відчували дискримінації.

Махно:

А вони дискриміновані?

Сашко:

Ні, вони вже належать до класу гнобителів, як і євреї. Тепер пригноблені – це араби та гомосексуалісти.

Махно:

А як їх гноблять?

Сашко:

Араби все ще не мають належної свободи терактів, а гомосексуалісти все ще не становлять більшості. Зараз у нас війна з москалями, але це мало кого цікавить, бо світ воює за права арабів і гомосексуалістів.

Махно:

А москалі білі, чи червоні?

Сашко:

Комуно-монархісти. На чолі чекіст, який причащається в старця на Валаамі. Церкву, до якої обидва належать, чекісти створять 1943 року.

Махно:

Для чого?

Сашко:

Щоб американські капіталісти дали їм зброю та гроші на боротьбу з вождем німецького пролетаріату.

Махно (розглядає мобільник Сашка):

Світле майбуття дуже складно влаштоване...

Сашко:

Ви помрете в Парижі у тисяча...

Махно:

Мовчи! Я не хочу цього чути. А ці двоє (*киває на Всеволода й Петрика*, вони вже босі й роздягнуті до спіднього) теж з майбуття?

Сашко:

Вони з минулого. Але вам буде їх важко допитувати, бо вони мислять не соціальними, а релігійними категоріями. Вам цього не зрозуміти, бо їхніми категоріями творитиметься вже двадцять перше століття, відколи кінець світу почався.

Петрик та Всеволод:

Коли?

Сашко (*байдуже*):

Та років з тридцять тому - в Чорнобилі...

(*Махновці-вершники хрестяться.*)

Махно (*непевно*):

Равинські брехні...

Сашко:

Пильнуйтеся, щоб не нагнав Слащов, або не здибали наші біло-червоні москалі – з панцирниками та гарматами.

Коли відпустите нас, обіцяю щороку в цей день покладати квіти до вашої меморіальної дошки в Дніпрі – так Катеринослав переназвали, багато хто хотів, щоб був Дніпромахновськ...

СЦЕНА 6

Сашко:

Знову соняшникове поле. Начуваймося!

Всеволод *(придивляється):*

Бачу якісь панцирні вози – з хрестами, тевтонці, чи дорогичинські брати – не можу розрізнити герби...

(Чути гуркіт мотциклу та вигуки «Хальт!»). Швидко наближаються фельджандарми. Сашко піднімає руки догори.)

СЦЕНА 7

(Манштейн під деревом в шезлонгу, підходить ад'ютант.)

Ад'ютант:

Герр генерал... Варта зупинила трьох цивільних, кажуть, що українці, були пограбовані бандитами. В одного знайшли це.
(Простягає генералові карту)

Манштейн *(розглядає карту):*

Абер, дас іст кріг... унд зер інтерессант... Ендліх. Міхелю, приведіть-но того, в кого карта. *(Сашкові):* Ви офіцер?

(Сашко виструнчується, стукає босими п'ятами – збиває куряву. Манштейн морщиться.)

Сашко *(ламанною німцизною):*

Яволь, мейн генераль! Резерву лейтенант, цугкоммандвант, фрейвилліг-батальоне...

Манштейн:

Де ваші сили?

Сашко:

Ось тут і тут.. дві танкові, шість - панцер-гренадири... Самі бригади - без дивізійних штабів та тилів...

Манштейн:

Для чого так? Що мали за мету?

Сашко:

Втримати фронт, зачистити котли... Як Цезар під Алезією хотіли... Але зараз, мабуть, доведеться будувати оборону практично на ваших старих позиціях на північний схід від Маріуполя та по Кальміусу.

Манштейн:

Ви з якого року сюди потрапили?

Сашко:

З літа 2014.

Манштейн:

Це добре. До вас розвідка три дні поспіль приводила самих кімерійців - огидна публіка. Ще трапилася войовнича фрау з доби середньої бронзи, цікавий череп...(показує фото Савченко) ...Користувалася великою популярністю в штабі, десь зникла. Отже, ви все ще воюєте з Московією?

Сашко:

У них велика перевага в техніці й вогневих засобах.

Манштейн:

Це ви МЕНІ скаржитесь на ЇХНЮ чисельну перевагу!? Що дас Райх?

Сашко:

У нас він називається Євросоюз. Як і при вас прагне миру. Канцлер, фрау Меркель, раз на тиждень висловлює занепокоєння

агресивністю Москви. Перекинула два батальйони до Литви та Польщі. Формальності з перетином кордону перешкоджають маневрові танками.

Манштейн:

Фрау?! Який прогрес німецької жінки - вже не три, а чотири «К»: кіндер, кірхен, кюхен, канцлер. Що Британія?

Сашко:

Як завжди. Підступно змагає європейської рівноваги шляхом торпедування європейської єдності. Англобури проти франкопрусів. Нинішній французький уряд, в цілому, продовжує політику Віши, хоча й не так послідовно.

Манштейн (презирливо):

Францозен... [німецькою це як «жабоїди»] Що Америка?

Сашко:

У них громадянська війна. Через глобалізацію провадиться на теренах Афганістану та на Близькому Сході... Це зараз найбільш пожадане місце для воєн. Дуже велика конкуренція – треба ставати в чергу...

Зараз там американські юристи воюють проти американської авіації. Юристи перемагають - 70 відсотків вильотів на бойові завдання в Сирії були ними скасовані. В 225-кілограмових бомбах вміст вибухівки зменшили до 17-ти кілограмів...

Манштейн:

А ми все ще наївно сподіваємось на ФАУ-2...

Сашко:

От проти Фау-2 не треба гнати. Коли наші влупили «Точкою» по промзоні Донецька, сепари позникали мов таргани. Потім, правда, звинуватили нас у військовому злочині...

Манштейн:

А я про що... Вкладати в юристів ефективніше... Що Японія?

Сашко:

Нація найбільш агресивна в аніме.

Манштейн:

Хто володіє Китаєм?

Сашко:

Ніхто. Самі китайці.

Манштейн:

Неприпустима легковажність! Вони вам цього не подарують. Що євреї?

Сашко:

Стоять на сторожі ефективності нацистської машини смерті. Успішно відбивають атаки всіх, хто ставить під сумнів її виробничі показники.

(З'являється ад'ютант.)

Ад'ютант:

Герр генерал, шифрограма з генерального штабу.

Манштейн (Сашкові): У мене все. Абтретен!

(Сашко робить поворот «кру-гом», знов підіймається курява, Манштейн морщиться. Сашко відходить.)

Ад'ютант:

Що робити з цими?

Манштейн:

Як завжди, розстріляти. Вам відомий наказ Фюрера – «фербраннте ерде». Прослідкуйте, щоб ніхто з розвідки не намагався їх перед тим допитати.

СЦЕНА 8

(Медична "таблетка" на краю соняшникового поля. Парамедики завантажують до неї Сашка на ношах. Він опритомнює.)

Дівчина парамедик (Сашкові):

У вас важка контузія. Ви якось вийшли до наших на Волноваху збоку Докучаївська. Ми вас вивозимо до госпіталю, до Маріуполя.
(відходить)

Сашко (сам собі):

То все це була лише контузія? Видіння? Шкода, що не примарився хтось з майбуття, я б розпитав його - як вони там воюють з марсіанськими москалями. Втім, мабуть не повірив би. Треба пригадати ці марення, занотувати й таки написати п'єсу в стилі Шекспіра.

Три тисячі років триває війна
Смерть першими ліпших ховає
Хто вижив в бою, тих чекає тюрма
Між нами невинних немає.
Ми впали в бою, ми були молоді.
Молися за нас, не полиш боротьби
Бери нашу зброю собі і тоді
Ворожою кров'ю її окропи.
На сорок день вип'єм, освятим ножі
Змішаймо напалм, хай ясніше горить
Хай спалить міста, міністерства, суди.
Довічно судилось тривати війні.

(Бачить поруч з собою на сусідніх ношах пораненого бійця в закривавлених бинтах. Питає):

Ти з якого батальйону, брате?

Поранений (*слабким голосом*):

З надвірної корогви великого гетьмана Костянтина, князя
Острозького, брате.

2016 р.